

SMS Prinz Adalbert

var en panserkrydser i den kejserlige tyske marine og blev torpederet og sænket af den engelske ubåd E8 ud for Libau i Letland den 23. oktober 1915.

Skibet blev taget i brug i 1904 og tjente fra starten som artilleri- og forsøgsskib ved **skibsartilleriskolen i Sønderborg** (bl.a. fordi det allerede da ikke kunne opfylde nutidens krav). Herunder blev det bl.a. brugt til at sejle **Prinz Heinrich af Preussen** til kroningen af kong Haakon den VII af Norge i Trondhjem.

Ved udbruddet af 1. verdenskrig blev skibet forlagt til Kiel, hvorfra det skulle operere mod den russiske Østersøflåde.

På den nævnte dato løb krydseren ud af den af tyskerne besatte havn i Libau/Letland og 20 sømil ud for havnen blev den så torpederet.

På grund af tåge opdagede krydserens ledsageskibe ubåden for sent og denne kunne så affyre to torpedoer på 1200 meters afstand. Den ene torpedo ramte skibets ammunitionsmagasin og eksplosionen flåede skibet i to dele, der omgående sank. Kun 3 af besætningen på 675 mand overlevede.

At forliset også vakte bestyrtelse i Sønderborg ses af følgende uddrag af en "nekrolog", vi har fundet i "Sonderburger Zeitung" fra 26. oktober 1915 ("Dybbøl-Posten" bragte kun den officielle 4-liniers meddelelse fra flådeledelsen):

Forts.

”Et sorgeligt budskab nåede os i går eftermiddag og som en løbeild bredte det sig ud i byen: SMS ”Prinz Adalbert” offer for en engelsk ubåd!

Vidtforgrenede faste bånd forbinder Sønderborgs indbyggere med dette skib. I mange hjem har sorgen indfundet sig. Hele byen sørger med de efterladte til det tapre mandskab” o.s.v.

Prinz Adalbert var gennem sin mangeårige tjenestetid som artilleriskoleskib blevet en del af Sønderborg. Alle årene havde skibet sin liggeplads ved ”Marsbroen” (senere kaldet ”kongebroen”) nedenfor skibsartilleriskolen og når det en enkelt gang skulle til reparation i Kiel savnede sønderborgerne noget i det vante havnebillede.

Også skibets indre kendte sønderborgerne – man var altid velkommen ombord idet der under opholdet i Sønderborg var reduceret mandskab ombord og der således var god plads.

”Prinz Adalbert” er nu ikke mere. Med vajende flag er den gået ned i Ægirs rige. Til det sidste har det stolte skib med held udfyldt sin plads til gavn for fædrelandet – hvilket ikke mindst ses af det antal af besætningen, der var udmærket med ”Jernkorset”.”

Blandt besætningen var ”Obermatrose der Reserve” **Emil Peter Theodor Kier** fra Dalsgaard ved Rinkenæs. Han var bedstefar til vor forenings kasserer, Knud Kylling Petersen og uddannet sømand hos sin far. På sin sidste rejse som civil var han 1. styrmand på dampskibet ”Saturn” af Flensborg.

Ved krigsudbruddet blev han straks indkaldt og gjorde tjeneste på SMS ”Prinz Adalbert”. Under en kort orlov i januar blev han gift med sin kæreste Valborg, der havde mulighed for at besøge manden nogle få gange når skibet lå i Kiel. Da skibet blev sænket var Valborg højgravid og fødte deres barn mindre end en måned efter mandens forsvinden.

Valborg forblev enke resten af livet og oppebar krigsenkepension og børnepenge – i alt 568 Mark om året.

Emil Kiers navn står på en mindesten på Rinkenæs gamle kirkegård samt på mindemuren for de faldne dansksindede i Århus.

Kilder: Wikipedia, Sønderburger Zeitung og Knud Kylling Petersen ”En gren af Kylling træet”

KVJ 2015